ՄԷՃՄՈՒԹԱՑԸ

ԱԽՈՅԱՆ

20 Փր. ԵԷՎՄԻ ԳԱԶԷԹԱ 20 Փր.

درعایه‌ده بك اوغلنده تقسیم جوارنده شیشلی جاده‌سنده واقع ٥ نومرو ایله مرقم مجموعهٔ اخبار غزه‌سی اداره‌خانه‌سنه

ԻԲԻՆՃԻ ՍԷՆԷ — ՃՈՒՄԱՍ ԻՐԹԷՍԻ ՄԱՐՏ 15/27 — ԱՂԱԹ. ՀԱ ՃԷՄԱԶԻ-ԻԽԻ-ԱԽԻՐ ՀԱ. — Ն° 463

ԹԷԼԷԳՐԱՖԻՅԷ

—

Բարիզ, 25 մարտ. — Վուգու պուլան ինթիխապ իւզերինէ թէշէքքիւլ իտէն պիւտճէ գօմիսիօնու, պիւտճէեէ դարար վիրմէզտէն էվվէլ իսթիգրազա դարար վիրմէք իսթէմէեօր։

—

Լօնտրա, 25 մարտ. — Հարգուր նամ զաթ, Մ. Կլատսթընն խասթալըղը սէ-պէպլյէ պիլվէքեալէ մէճլիսի մէպուսանա կէլիպ, միւշարիւէյին՝ ապրիլին 8 ինտէ Իրլանտաեա տայիր էֆքեարընը պիլտիրէ-ճէկինի սէօյլէմիշ տիր։

—

Աթինա, 25 մարտ. — Եինէ հիւքիւմէթ, էվվէլքի թավր ու հարէքէթտէ օլուպ. Ինկիլթէրրանընը Տէլիֆէն նամ սէֆինէսի Սուտա լիմանընտան Բիրէեէ պու կիւն վի-բրուտ իթմիշ տիր։

ՇԱՐԳԸՆ ՄԻԻՕԹԱԳՊԷԼԻ

Պու քէրրէ Մօնիթէօր տը Բօմնամ զազէթատա, Վիէննատա մուգիմ պիր տիբլօմաթըն գալէմինտէն չրգ-մըշ օլան աթիտէքի շայեանը տիգ-զաթ վէ միւթալաա պէնտի մախ սուս կէօրիւլմիշ տիր.

«Վիէննատա ադտը իճթիմա ի տէն գօնկրէնին խիթամընը միւ-թէագրպ, կիւնիւն պիրինտէ, բէ-ֆիգլերիմտէն պիրի պանա խիթա-պէն, «Պունատան պէօյլէ տիբլօմասի-նին՝ Պէրլին, Լօնտրա վէ եա Բարիստէ իշի օլմաերպ, Սթանպօլտա իշի օլա-ճագ տըր» տէմիշ իտի։ Իշպու բէյ-զամպէրլիք պու քէրրէ թաստիգ օ-լունմուշ տուր։ Ֆիլվագը Էվրօբանընն միւսթագպէլի՝ Սթանպօլուն միւս-թագպէլինէ մէրպութ օլուպ, չու ա-բալրգ տէվլէթլերին տիբլօմասիճէ զայրէթի, Պօզագ իշի գըբելարընտա մէրքէզլէնմէքտէ տիր։

«Պալգանլարը տայիրէյի միւսալէ-մէթէ կէթիրմէք իշին, Սթանպօլտա պէթէքբար գօնֆէրանս աչըլաճագ իսէ տէ, զանն իտէրիմքի, պու գօն-ֆէրանս հիչ պիր շէեէ միւֆիտ օլմա-եաճագ տըր։ Իշպու մէսէլէեի հալը վէ ֆայլ իթմէքլիկին սաաթը հէնուզ կէլմէմիշ տիր, չիւնքի տէվլէթլեր՝ պիրիպիրլէրիյլէ իթթիֆագ իթմէք շէօյլէ տուրսուն, հէր վագըթտան զիեատէ պիրի պիրլէրինի գըզանը-եօրլար, վէ պիր թարաֆտան եէկտի-կերէ եագլաշտրգլարը հալտէ, տիկեր թարաֆտան վուգու պուլան թէպէ-տիւլաթը տայիմիեէ սէպէպլյէ եէկ-տիկէրլերինտէն այրըլըեօրլար։ Պի-նապերին հալը հազըրտա հէր շէյ մուվագգաթ օլաճագ տըր։ Մ. տը Գայսթըն՝ «պունատան պէօյլէ էվրօբա եօգ տուր» սէօզիւ, չիմտի հէր վա-գըթտան զիեատէ տօղրու տուր։

«Մ. Կլատսթընն՝ Շարգտա պէյլքի վիճուտ պուլմագ իւզրէ օլան իթթի-ֆագը պօզմուշ, վէ իշպու էնթրիգա-լար օեաունունտա քէնտիսի պիր Մէ-ֆիսթօֆէլ օլմուշ տուր։ Մ. Կլատս-թընն՝ լօրտ Պիգընֆիլտին բօլիթի-գասընը թէրք իթմէքլէ, եէնի պիր Շարգ մէսէլէսի քիւշտա իյլէմիշ տիր։ Իշթէ օլ կիւնտէն Ռուսիանընն՝ միւս-թագպէլ հագգընտա էմնիյէթ հա-սըլ օլմուշ, վէ Ավսթրիա իլէ Ալմա-նիա բօլիթիգալարը պալգկեահընա վուրուլմուշ տուր։

«Իշթէ օլ վագըթ Մ. տը Գիզմարգ, ֆէվգէլատէ պրի մէհարէթլէ իւշ իմ-բէրաթօրլուգլար արասընտա իթթի-ֆագ հասըլ իտէպիլմիշ, վէ ալէմի հայրէթտէ պրագաճագ պիր սանա-աթլա Ինկիլթէրրաեը եալընըզ պը-րագմաեա մուվաֆֆագ օլմուշ տուր։

«Օլ էնալէրտէ Ադիզանիսթան մէ-սէլէսի զուհուրա կէլմէքլէ, Ռուսիա վէ Ինկիլթէրրանընն գատիմ ատա-մէթլերի եէնիտէն զահիր օլմուշ, վէ Թարիխէ մախսուս օլան պիւեիւք տուէլլօեա պաշլանըլմագ իւզրէ պու-լունուլմուշ տուր։ Իշթէ տիբլօմասի-նին հիքմէթ ու քէրամէթի պունտա կէօրիւլմիշ տիր։ Շէօյլէ քի Ինկիլ-թէրրա՝ Ռուսիա իլէ չաթըշմըշ, Ռու-սիա՝ Ասիատա ղըմըլտանամագ հալէ կէլմիշ. Ինկիլթէրրանընն միւսթագ-պէլի վէ պագասը՝ թէհոտիտ ալմընտա գալմըշ. Լօնտրա ղապինէթօ-սունուն պաշը պէլաեա ուղրամըշ, Ռուսիա՝ նազիքեանէ սուրէթլէ Պալ-գանլարտան թարտ իտիլմիշ, Ավսթ-րիա՝ Շարգընն մանէվի սահիպի օլմուշ, Ռուսիաեա՝ Պալգան ճէզիրէսինի եուլթտուրաճագ եէրտէ. Պալգան ճէօմաաթլարը յա Ավսթրիա տէվլէթի արասընտա նէվմա իթթիֆագ հասըլ իտիլմիշ, վէ Ալմանիա՝ Սթանպօլտա թէֆէվվիւգիւ նուֆուզա մալիք օլ-մուշ, վէ պու սուրէթի թէավիեէ՝ Շարգ մէսէլէսի վազիեէթինէ անախ թար օլուպ, Էվրօբանընն իզթի-բապաթընա խիթամ վիրմէք իւզրէ պուլունմուշ տուր։

«Իշպու սուրէթի թէավիեէ, Էվրօ-բայը մէրքէզինին նուֆուզունա թա-պի օլմագ իւզրէ Պալգան ճէօմաաթ-լարընն իթթիհատը տիմէք օլուպ՝ Էվրօբայը մէրքէզի, Պալգանլարը գուվվէյի ասքէրիեէ իլէ իշղալ տէ-յիլ, իլա քէնտի թիճարէթ վէ սա-նայինին բիճհանիյէեթիյլէ Շարգտա հաքիմ օլմագ իսթէմէքտէ տիր։ Ալ-մանիա պաշ վէքիլինին 1870 տէն պէ-րու արզուսու, թիճարէթճէ վէ կէօմ-բիւքճէ վասի պիր իթթիհատ իլէ, Շարգը՝ մէրքէզի Էվրօբաեա բապթ իթմէքտէն իպարէթ օլուպ, չիմ-տիեէ գատար եաբբլան շէյլեր, վէ պունտան պէօյլէ եաբբլանագ օլան-լար, հէր պու արզուեու միւպէյ-եին տիրլեր։

«Հալպու քի պու սուրէթի թէավի-եէ, Շարգի Ռումելի իխթիլալը յա թէէխիր օլունմուշ տուր։ Շէօյլէ քի, Ինկիլթէրրա՝ Ադիզանիսթանտա տիւ-չար օլատուղու մուվաֆֆագըյեէթ-սիզլիկին ինթիգամընը ալմըշ, վէ թէաթրօեա մախսուս օլան պու տար-պէ, չիմիզէք կիպի բաթլատըղընտան, վէ տէվլէթլեր պիլէ, հաթթա ֆեաֆ-ֆէսինտէն գիեատէ Ռուսիա թէաճ-ճիւպտէ գալմըշլար տըր։ Լաքին պունտան, Մ. տը Գիզմարգը խիլ-եասընա զարար կէլմէմիշ տիր, զիրա լօրտ Սալիզպըրի՝ Ինկիլթէրրանընն պաշ վէքեալէթինտէ գալտըգճա, Պիգընֆիլտին աթիզ բօլիթիգասընա Սթամպօլտա խալէլ վագը օլամաեա-ճաղը, վէ մէզքիւր իխթիլալը՝ թա-սավվուրու մալիմիւ տուրտուրմա-տըգտան պաշգա, թէավիեէյի սուլհ-բէրվէրանէյի թէսրի իտէճէկի տէր-քար պուլունմուշ տուր։

«Պատէհու, Ինկիլթէրրա մուհա-ֆազաքեարան վիւքէլասը տիւշիւպ, Մ. Կլատսթընն, պունլարընն եէրինէ կէչտիկինտէն, մէսէլէ եէնիտէն պաշ-լամըշ տըր։ Շէօյլէ քի, Ռուսիա եէ-նիտէն նէֆէս սալմագտա օլուպ, Ին-կիլթէրրա քէնտի աթիզ բօլիթիգա-սընտան շաշաճագ, վէ մէրքէզի էվ-րօբաեը թահգիր իտէճէք տիր։

«Ռուսիա, Ֆրանսա վէ Ինկիլթէրրա-նընն պիրլէշէրէք, քէնտի ըագիպլերի-նին գուվվէթինէ մուվազէնէ պու-լապիլէճէքլերինի թահգըգ իյլէմէք-լիք պիհուտտէ տիր։

«Պու իթթիֆագ մուվաֆֆագ օլ-սուն օլմասընը, չիմտի մէսէլէ՝ պէք-լէմէք, կէճիքտիրմէք, վէ եէնիտէն պաշլամագտան իպարէթ տիր, չիւն-քի Մ. Կլատսթընն ըէաը հիւքիւմէթ-տէ պուլունտուղճա. Մ. տը Գիզմարգ՝ Շարգ մէսէլէսինտէ սիւքիւթ իւզրէ տուրաճագ, վէ Պէրլին իլէ Վիէննա-նընն թէէսսիր վէ նուֆուզու թահ-թընտա օլարագ, Պալգան ճէօմա-աթլարընտան միւրէքքէպ պիւեիւք պիր իթթիհատ թէշքիլ իտէպիլէճէ-կի կիւնիւնէ գատար միւշարիլէյհ սիւքիւթիւ թէրք իթմէեէճէք տիր։»

Մօնիթէօր տը Բօմ զազէթասը, պու մէգալէյի տէրճ իթտիքտէն սօնրա, Շարգ մէսէլէսինտէ, Ռու-սիանընն մէսլէքիյլէ Վիէննա վէ Բէթ-ըէսպուրկ գապինէթօլարը արասըն-տաքի միւնասէպաթտա պիր վազըթ-տան պէրու կէօրիւլէն պիւրուտէթի թաթպիգ իյլէմիշ, վէ կէրէք մէզ-քիւր պէնտին վէ կէրէք զազէթա միւթալէասընընն ֆէզլէքէյի մէալի, պա թէլէկրաֆ Պէրլին վէ Վիէննա-եա թէպլիղ իտիլմէքլէ, ֆէվգէլատէ թախտիշի էզհանը մուճիպ օլմուշ տուր։

Բրէնս տը Պիզմարգընն միւրէվվիճի էֆքեարը օլան Նօրտ Ցէօչէ Ալկըման-եը ցէյթունկ զազէթասը, պու խու-սուստա բիւրհիտտէթ օլուպ, Ալ-մանիա խարիճիեէ նէզարէթինտէ հիւքմ իտէն հէեէճանը իպհար վէ ի-բաեէ իտէրճէսինէ շէտիա վէ գապա պիր լիսան իլէ եազըղը պիր մէզա-լէտէ, ատէթա աթէշ վէ ալեվ բիւս-կիւրիւեօր, վէ տիեօր քի. «Մօ-նիթէօր տը Բօմուն իքի պէնտի չիւպ-հէսիպ պիր վէ այնի մէնպատէն զու-հուր իթմիշ տիր։ Գու պէնտի իլ-համ իտէնլեր՝ ճիզվիթլեր օլատուղու մալիմ տիւր, վէ մագսէտ տէ աչի-քեար տըր։ Մէզքիւր Բօմա զազէ-թասընն մուխպիր վէ միւէլլիֆլերի՝ Ֆրանսա, Ինկիլթէրրա վէ Ռուսիա իթթիֆագը հիքեաեէսինին հիչ պիր քէլիմէսի սահիհ օլմա[illegible]ը բէք ալեա պիլիրլեր, վէ մալիմաթլարընը գօնթրօլ իթտիքլէրինտէ, րիվաեէ-թի մէգքիւրէնին հիչ պիր էսասա միւսթէնէտ օլմատըղընա իսքեաթ օ-լապիլէճէքլեր տիր։

«Ֆագաթ ճիզվիթլերին մէսլէքի մալիմ տիւր, եանի անլերճէ, «հէր վասըթա՝ էնճամ ու մագսէտէ եէ-թէշմէք իչին ճայիզ վէ միւնասիպ տիր։» Շու գայտէ՝ տիկէր հէր ճիզ-վիթի հագգընտա ճարի օլատուղու կի-պի, Մօնիթէօրիւն ճիզվիթլերինճէ տախի ճարի տիր։ Շէօյլէ քի «Նէ գա-տար եալան սէօյլէնսէ պէյիս եօգ տուրհաթթա տայիմա եալան սէօյ-լէմէքտէն պիր շէյ հասըլ օլմասը պայիտի իհթիմալ տէյիլ տիր։»

Աճապա պու գատար հիտտէթ ու զազապա նէ՝ սէպէպ վար տըր։ Մօ-նիթէօր տը Բօմ զազէթասը, հագը-գէթի հալէ վագը՞ֆ մը օլմուշ տուր։ Հէր հալու քեարտէ Ալմանիա պաշ վէքիլինին միւրէվվիճի էֆքեարը օ-լան զազէթանը՝ կէօսթէրտիկի հիա-տէթ, մէզքիւր Բօմա զազէթասընը մէզալէյէրինէ տահա զիեատէ եէհէմ-միեէթ վիրմիշ տիր։

ՏԱԽԻԼԻՅԷ

—

Թաշրալարտան Տէրսաատէթ վի-բրուտ իտէճէք վէ եախսա Տէրսաա-տէթտէն թաշրաեա կիտէճէք եօլ-ճուլարը թէգքիրէ վէ բասաբօրթ-լարընը՝ մուայեէնէ զըմնընտա, Գալա-թա քիրէճ գաբուսունտա, վէ Սթան-պօլ ճիհէթինտէ Սիրքէճի իսկէլէ-սինտէ, վէ իւսկիւտար ճիհէթինտէ իսկէլէ ճիվարընտա եէնիտէն թախ-

սիս, վէ ինչպարը մուգարրէր օրան եոյճու ապօնլարընդն ինթիխապ վէ թախսիսի զըմբնտա, էվվէլքի կիւն թայեին գելընան մէմուրլար իլէ Շէհիր էմանէթի միւհէնտիսլէրի զիքր օլունան մահէլլէրէ կիտէրէք, իճապ իտէն մէվգրլէրի թախսիս իլլէտիքլէրինտէն, մէգքիւր մէվգրլէրին թէսհիլի ուսուրը էհալի զըմբնտա եագընտա քիւշատը մուգարրէր պուլունմուշ տուր։

—Ցիւն սաաթ 7 տէ Էնսուպ ճիվարընտա Գըզըլ-մէսճիտ մահէլլէսինտէ հարիզ զուհուրիլլէ, իքի պապ խանէ միւհթէրէգ օլմուշ տուր։

—Պահրը Ահմէր սէվահիլինտէ կաղ մատէնի զուհուր իթմիշ տիր։ Պու մատէնտէն հիւքիւմէթի Մըսրրիեէ իչին բէք յօգ շէյ հասրլ օլաճաղը թախմին իտիլիեօր։

—Սըր Ցրիւմանտա, հիւքիւմէթի թարաֆընտան վէրիլէն թալիմաթ իւզէրինէ, միւշարիլէյհ իլէ Մըսթար վէ Նուպար բաշլար հաղարաթը պէյնինտէ պու կիւնլէրտէ քէմալ կէրմի իլէ միւզաքէրաթ ճէրեան իթմէքտէ իմիշ։

—Սուանքն ինկիլիզ ասքէրի թարաֆընտան թախլիեէսինէ տայիր սըր Ցրիւմանտա հիւքիւմէթի մէթպուէսի ճանիպինտէն թալիմաթը ճէտիտէ վիրուտ իթտիկի, Մըսըր զաղէթալարընտա մուհարրէր տիր։

—1882 յունվարընտան 86 յունվարընա գատար Մըսրրտա ինկիլթէրրանդն մէսարիֆի ասքէրիեէ վէ սայիրէսի 9 միլեօն 415 պին 968 լիրաեա պալիղ օլմուշ տուր։

—Հիւքիւմէթի Մըսրրիեէ հիսապընա Ամանիա զարպխանէսինտէ տարպ օլունան սիմ մէսքիւքեաթան 6 միլեօն 600 պին ղրուշ միգտարը տախի մարտըն 18 ինտէ կէօնտէրիլմիշ տիր։

—Իչպու մէսքիւքեաթտան պիր միգտար տահա տարպ օլունմագ իւզրէ, Մըսրը հիւքիւմէթի թարաֆընտան Գէրլինէ կիւմիւշ կէօնտէրիլէճէք տիր։

—Մալիւմաթը ըէսմիէեէ նէզարէն եունան տէվլէթինին գուվվէյի հազրէյի պահրիեէսի 7 պին 330 նէֆէրտէն իպարէթ տիր։ Պու միգտարտան 371 ի զապիթան, 173 իւ մէմուրլին, 192 սի միւհէնտիս, 834 իւ չավուշ վէ պէօյուկ էմինի, 413 իւ օճագը, վէ 309 ու էհլի սանաաթ, 95 ի մէմուրլինի միւլազիմէ, 125 ի ֆէնէր մէմուրլարը վէ 4880 ի թայֆէ տիր։

(Ֆոր պէ- Պոֆոր)

—Թասֆիեէյի տիւեուն գայմէսի իլէ իսթիֆա իտիլէճէք էվվէլքի սէնէլէր վէրկիսինին նէ վէճհլէ իսթիֆաը լազըմ կէլէճէկլինէ տայիր էտիրնէտէ, թարաֆը հիւքիւմէթտէն, սօգագլարտա եաբըշտըրըլան վարագանըն սուրէթի տիր։

99 օէնէսի նիհաեէթինէ տէկին օլան պագաեանը պու տէֆա թապու նէչը իտիլէն թասֆիեէյի տիւեուն թահվիլաթը իյլա թէսվիեէ վէ իյֆասը լազըմ կէլիրքէն, պագը թահօիլտարլար թարաֆընտան պագաեայը մէգքիւրէնին նագտէն իսթիհսալի զըմբնտա, էհալի թազէիգ իտիլմէքտէ օլտուղու մէսմուաթ իւզէրինէ խապէր վէրիլտիկինտէն, հագըգէթի քէյֆիեէթ էհալիճէ անլաշըլմագ, վէ անա կէօրէ հարէքէթլէ թէքեալիֆի թէէտիեէ իլլէմէք իւզրէ։ Իյզահաթը աթիեէ իթասընա իպթիտար օլունուր։ Շէօյլէ քի իչպու թահվիլաթ իլէ թէէտիեէյի տէյնէ 301 սէնէսի քեանունը սանիսինտէն (յունվար) իթիպարէն, իչ սէնէ միւատէթ թաեին օլունուպ, իլք սէնէտէ, 301 սէնէսի քեանունը սանիսինտէն 302 սէնէսի քեանունը էվվէլ (դեկտեմբեր) նիհաեէթինէ գատար թէսվիեէյի տէյն իտէճէքլէրինտէն, թահվիլաթ պաչ պաչա, վէ իքինճի սէնէեէ գալաճագլարընտան, տէյնլէրինին եիւզտէ օնու նագտ վէ տօզսանը թահվիլ։ Վէ իւչինճի սէնէտէ պօրճունու վիրէճէք օլանլարը տախի եիւզտէ երկիրմիսի նագտ, վէ սէքսէնի թահվիլ օլարագ գապուլ օլունաճագ։ Վէ իչ սէնէնին խիթամընտա, պօրճունու վիրմէեէնլերտէն թէմամ նագտէն ախզ ու իթիֆա իտիլէճէք տիր։ Իչթէ պու սուրէթի՝ կիւզէլճէ անլաշըլըպ, մուճիպինճէ մուամէլէ իլֆասը։ Վէ էֆրատը էհալիտէն չու սուրէթլէրին խարիճինտէ բարա իսթէնիլէճէք օլուր իսկ։ Իսթէեէնլերին իսմ ու չէօհրէթլէրինին մէմուրլինի հիւքիւմէթ իխպարը լազըմ կէլէճէկլինին ճանիպը ալիի վիլաեէթ վէ թարաֆը տէֆթէրտարլիտէն մախսուսէն իլան օլունուր։

ՐԷՍՄԻ

Գէեանտէն միւսթաղնի օլտուղու իւզրէ, հէր շախս էմվալը ղայրի մէնգուլէ պի վէ ֆէրաղ վէ ինթիգալինտէ վէ պիր մէմուրլեէթ վէ խրատմէթ ինթիխապընտա վէ բօլիս մուամէլաթընտա վէ միրուր թէզքիրէսի վէ բաստաբօրթ ախզընտա վէ միւնաքէհաթտա նուֆուս թէզքիրէսինի իպրաղ իթմէեէ մէճպուր օլուպ, կէօսթէրմէմէսինի հալտէ, խուսուսաթը մէզքիւրէնին իճրասը սիճիլի նուֆուսա գայտ օլունտուղունու միպէյեին թէզքիրէ ախզ իտինճէեէ գատար թէէխիր օլունաճագը, վէ պու գայտըզլզգ պիր սէպէպ վէ էօգրիս մէշրուէ միւպթէնի օլմատրզը մահքէմէճէ թէպէյեին իտէր իսկ, նուֆուսը մէքթումէտէն ատտ օլունարագ, պիր մէճիտիեէտէն պիր ալթունա գատար ճէզայի նագտ ախզ վէ երկիրմի տէօրթ սաաթտան պիր աեա գատար հապս իտիլէճէկի վէ էանանը ասքէրիեէ տախիլինտէ օլուպ տա, սիճիլի նուֆուսա իսմինի գայտ իթտիրմէմէք իչին իխթիֆա էյլէտիքլէրի թէհազգուզ իտէնլէրին պիլա գուրա ասքէրէ ալընաճաղը, վէ թէվէլլիւտ իտէն պիր չօճուղուն իսմինի վէ մահէլլ վէ եէվմի վէլատէթինի սէնէսի իչինտէ սիճիլի նուֆուսա գայտ իթտիրմէեէ էպէվլիյնի մէճպուր օլուպ, թէվէլլիւտաթա տայիր մալիւմաթ վիրմէեէնլերտէն պիր մէճիտիեէտէն պէշ մէճիտիեէ գատար ճէզայի նագտի ախզ իտիլէճէկի, վէ սիճիլի նուֆուստա մուգայեէտ օլան քիմսէ իգամէթկեահրընը թէպտիլ իտէճէք օլուղու հալտէ, մութլագա պուլունտուղու գարիեէ վէ եա մահէլլէնին իլմու խապէրինի սիճիլի նուֆուս մէմուրընա պիլիրաեէ գայտընը թասհիհ իթտիրմէեէ մէճպուր օլուպ, պու գայիտէեէ բիաեէթ իթմէեէնլերտէն պիր պէեազ պէշլիքտէն պէշ պէեազ պէշիկէ գատար ճէզայի նագտի ախզ օլունաճաղը սիճիլի նուֆուս նիզամնամէսինին 1 նճի ֆասլընընն տէօրտիւնճի, վէ 3 իւնճի ֆասլընընն 15 նճի վէ 16նճը ֆասլընընն 30 վէ 31 նճի մատտէլէրի իճապընան, վէ իչպու մէվատտը ճէզայեէ ահքեամընն իճրասթընա տախի հէր վիլաեէթ թահրիրի նուֆուսունուն խիթամընը միւթէազըպ նէչը օլունաճագ իլան թարիխինտէն իթիպարէն պաշլանըլմագ եինէ հիւքմը նիզամ իգթիզասընտան օլարագ, պու քէրրէ սիճիլի նուֆուս իտարէյի ումումիեէսինտէն իթա օլունան միւզէքէրլէտէ իսէ, էսիրնէ, էնպարէ, Գասթամունի, Մանասթըր վէ Վան վիլաեէթլէրիլլէ։ Սէրֆիչէ սանճաղընտա վէ Ցէրսաատէթտէ մուամէլաթը թահրիրիեէնին բէսիսէյի խիթամ օլտուղու իշարաթը վագըտան անլաշըլտըղընտան, քէյֆիեէթին իլանլիլլէ հիւքմի նիզամնամէնին իճրասը լիւզումու իխթար գըլընմըշ օլուպ, ֆագաթ կէրէք Ցէրսաատէթ սէքէնէսինտէն վէ կէրէք թաշրա էհալիսինտէն օլուպ, էնայի թահրիրտէ մէմուրիեէթլէ վէ եա էսպապը սայիրէ իլէ պաշգա եէրտէ պուլունարագ խիթամը թահրիրտէն սօնրա ավտեթ իլլէմիշ իւմէրա վէ գապիթանը ասքէրիեէ վէ մէմուրլինի սայիրէ իլէ պէրապէր, պագը էսպապ վէ մուազէրէթի մէշրուէեէ մէպնի հէնուզ գայտ օլունմամըշ օլանլար օլտուղու հալտէ, չիւնքի պիւեիւք վէ քիչիւք հէր սընըֆ մէմուրլին վէ էհալինին իչպու թահրիրէ տախիլ օլտուղու ճիհէթլէ, իլէրուտէ պիր կիւնա իթիզարէ մահէլլ գալմամագ իւզրէ, իչպու 302 սէնէսի նիսանընդն նիհաեէթինէ գատար իրտաեէյի մէօհլ իլէ պու միւատէթ իչինտէ իտարէյի ումումիեէ միւրաճաաթլա, ալել ուսուլ իսիմլէրինի գայտ իթտիրէրէք, թէզքիրէյի Օսմանիեէլէրինի ալմաեան օլուր իսկ, ահքեամը նիզամիեէ թէվֆիգ հարէքէթ իթմէմիշ տիմէք օլաճաղընտան, անտէն սօնրա իթիզարա պագըլմաեարագ, մայիս իպթիտասընտան իթիպարէն ահքեամը նիզամնամէնին իճրա օլունաճաղը իլան օլունուր։

ԱԼԹԸ ԳԱՎԱԼ ԻՒՈԹԻ ՇԷՇԽԱՆԷ

Ըէֆիկլէրիմիզտէն պիրի, Մէճմուա կրզը «Պատկեր Հայ-կենց» սերլէվհասը ինիսխէսինտէ, Պէյօղու սօգագլարընդն չամուր վէ բիսլիկինտէն պահս իյլէտիկի սըրատա, «ալթը գավալ իւսթիւ շէշխանէ» տարպը մէսէլինի գուլլանմըշ իտի։ Պու տարպը մէսէլ՝ սօգագլարըմզրդն շիմտիքի հալելլէ միւքէլլէֆ քեարկիրլէրիմիզին վէ օ.քեարկիրլէրտէ իգամէթ իտէն մուազզամ ֆամիլեարարըմզրդն տարաթ վէ տէպտէպէլէրինէ բէք մուվաֆրգ օլտուղու ինքեար օ.լունամագ։ Ֆիրվագը, Պէյօղու վարըշընտա իգամէթ իտէն պունճա ահապը սէրվէթին, քէնտի խանէլէրինճէ վէ նէֆսլէրինճէ բէք չօգ մեսարիֆաթա գաթլանտըգլարը հալտէ, չամուր վէ պամբագլարդն թանզիֆի խուսուսունա ալա իթինա, վէ պիր ճիւզի ֆէտաքեարլըգ իթմէմէլէրի, շալեանը իսթիղրապ վէ թէէսսիֆ տէյի՞լ մի տիր։ Ամմա պու վազիֆէ պիզէ այիտ տէյիլ տիր տէնիլիր իսկ, պիզ տէ ճէվապէն տէրիզքի, աճապա պիր ազաճըգ մասրաֆ իլէ չու բիսլիկին վէ մուրտարլըղընդն գալտըրըլմասընա ղայրէթ օլունա, օլամա՞զ մը։

Պունտան ագտէմ, եինէ պու մատտէ հագգընտա եազտըղմըզ պիր մեգալէտե, էկէր հէր մահէլլէ վէ սօգագ սէքէնէսի, խանէ պաշընահաֆթատա եալընընզ պիրէր ղրշ՝ վէրսէլէր, սօգագլար թէմիզլէթիլէրէք, կէրէք միրուր վէ ուպուրուն թէսհիլ օլունաճաղընը վէ կէրէք նէմլիկին իգալէսլլէ, էմրի հըֆզ իլ սըհհէթէ խըատէթ իտիլմիշ պուլունուլաճաղընը պէեան իյլէմիշ իտիք։ Թէքրար իտէրիզ, հէր պարը հիւքիւմէթէ վէ տէվայիրի պէլէտիէեէ թահմիլ իթմէեէրէք, մահգա քէնտի բահաթընդրմըզ վէ մուհաֆազայի սըհհէթիմիզ իչին, չու գատարընդզ պիր ֆէտաքեարլըգտա պուլունմագ, ճաճապա խէթա՞մը տըր։ Վէ էվրօբա էհալիսինին՝ քէնտի պէլտէլէրինին ումուրը թանզիֆիեէ վէ թէզեհիեէսի իչին քիւլլի մասրաֆլարա գամիլանընընզլարը, նիչէ նիչէ էմսալիյլէ միւսպէթ տէյի՞լ մի տիր։ Եօգսա, խալգըմըզդն, պիր թարաֆտան տարաթ ու թէզեհինաթա ֆէվգէլատէ բաղպէթի։ Վէ տիկէր թարաֆտան չամուր վէ պամբագ իչինտէ կէգվէքլիկէ գաթլանմասը կէօրիլլիւճճէ։ Չու հալիմիզ «ալթը գավալ իւսթիւ շէշխանէ» տիմէմէք գապլ օլամագ։

ՄԻԼԼԻՍԷ

Ցիւն ագշամ թարաֆըմզդա վարիտ օլան վարագա տըր։

Միւէլլիֆ...

12 Մարտ թարիխ վէ 460 նիւմէրօլու նիւսխէնիզտէ «Նէք տիր սէպէպ» սերլէվհասը իլէ միւնտէրիճ մէգալէնին նէթիճէյի մնալինիչէ սէնէլլէրտէն պէրու իքիյէ միւնգասէմ օլան էրմէնի-գաթօլիք միլլէթինին ատէմի իթթիֆագը հագգընտա պիր թագըմ էսպապ թայեինինի միւհթէվի պուլունմուշ իսկ տէ, պէնտի մէզքիւրուն պագը ֆըգրաթը բէք միւպհէմ օլտուղու կիպի, բիվտեէթէ կէօրէ մուխալիֆ էֆքեարտա պուլունան Հասունիթլէրտէն պագընը պէնտի մէզքիւրուն մաղնունունու պիւսպիւթիւն քէնտի մէրամարընա մուվաֆրգ պիր թագըմ մանէալարա թահմիլ իյլէմիշ, վէ պու սուրէթ՝ ճէօմաաթըմզդ էֆքրատընընդն թէշվիշը էզհանընա սէպէպիյէեթ վիրէճէկի տէրքեար պուլունմուշ օլտուղունտան, էսպապը մասրուզէյեէ մէպնի պէնտի մէզքիւր հագգընտա իյզահաթը լազըմէնին իթասընա հիմմէթ պույրուլմասը միթէմէննա տըր էֆէնտիմ։

* * *

ԻԳԶԱՀԱԹ

Պալէատէքի մէքթուպտա զիքր օլունան պէնտիմիզին թէշվիշի էկհանը մուճիպ օլմասը թէէսսիֆ իտէրիզ վէ էօթէտէն պէրու իթթիխազ վէ տէվամ իտէկէլտիկիմիզ միլլէթճէ մէսլէքի մալիւմիւն նօգթայի նազարընտան պագըլարագ, մէզքիւր պէնտիմիզ ալրիզ ու ամիզ միւթալաա պույրուլտուղու հալտէ, ֆազլա իյզահաթա լիւզում կէօրմէեիզ։ Շու գատար քի Մէճմուամըզ, մէսլէքի գատիմինէ տէվամ իլէ, հէր պէնտինտէ վէ հէր մատտէտէ, մուհաֆազայի միլլիյեէթի վէ հուզուգ նօգթասընը քէնտիսինէ էսաս իթթիխազ, վէ միւրէվվիհի էֆքեարը պուլունտուղու ճէօմաաթընը վիգաեէյի հայսիեէթ վէ իթիպարընա սայ իյլէմէքլէ պէրապէր, զաղէթաճըլըգ վազիֆէյի նազիֆէսի իճապընճա, իթիտալը լիսան իւզրէ, միլլէթի իքիեէ թագսիմ իտէն էսպապընը տէֆ ու իզալէսինէ հասրը զիհն վէ գալէմ իյլէմէքտէն տախի ասլա տուր օլմաեաճաղըմզդն պէեանընը լազըմէտէն ատտ իթմիշիզ տիր։

ՕՐՈՒԱՆ ԽՆԴԻՐՆԵՐ

(Յէ-նէ Նէ-սԷՏՂԷՆ գԷվ՝ վ Խէ՝Ռ՝)

Թողունք այս ալ, — եւ ասոր նման շատեր ալ։ Հապա ինչ ընենք այն մասնաւոր կաթողիկոսութիւններն որք մէյ մէկ փորձանք եւ յառաջադիմութեան խոչընդոտ եղած են Ազգին։ Սոցա հովուութեան յանձնուած ինչ վիճակներ կան, որք բարոյապէս զոհած են իւրեանց փառասիրութեան։ Վասպուրականի եւ Ջրջարկայից վրայ լաւ ծանօթութիւն ունեցող շատերուն բերնէն լսած եմ թէ՝ Աղթամարայ Խաչատուր կաթողիկոսին հովուութեան յանձնուած շատ մը վիճակներ մեռելութեան մէջ թաղուած են, ի շնորհ իւր անհոգութեան եւ դանդաղութեան։

Սիսին համար խօսք մանգամ չունիմ ըսելիք, որովհետեւ արարատ աշխարհ լաւ գիտէ հռչակաւոր Մկրտիչ կաթողիկոսին առ Ազգն մատուցած Դառաջարկութիւնքն։ Միայն ասչափ ըսելով կը բաւականամ. թէ՝ ներկայ մասնաւոր կաթողիկոսները եթէ վախճանին, այլ եւս բառնալու է այդ անուանական կաթողիկոսութիւնները, եւ սոսկ արքեպիսկոպոսութեան վերածելու է, տալով «Արքեպիսկոպոս» տիտղը եւ «Գերապատիւ» ածականը։

Կարծեմ քիչ մ՚ առաջ կերթամ. բայց պէտք է ճշմարիտը խոստովանիլ։ այս տողերը խիստ տաք արեամբ եւ զայրոյթով կը գրեմ, մանաւանդ երբ Ազգին սրտի աննախանձելի կացութիւնը երեւակայութեանս մէջ կը բերեմ, որոյ պատճառը, գլխաւորաբար, այսպիսի եկեղեցականաց (1) թերութիւնքը կը կազմեն։ Գէտք է գիտնալ սակայն թէ ես Պետրոսին Կիրակոսին Պօղոսին նկատմամբ հակակրութիւն չունիմ կամ դարոնել կուզեմ զայնս, այլ, «ի յաւելուածոյ սրտիս՝ խօսի բերանս»։ Եւ ինչ, միթէ այսչափ ալ չը խօսիլ. միթէ կարելի բանէ դա, սրտի ցաւը դուրս չի տա՞լ, չթափե՞լ։ Բարկացող մարդիկ շատ անգամ, սրտի աղբիւրէն, աչքէն, դուրս կուտան այն զայրոյթը՝ զոր կ՚զգան... եւ բժիշկը գոհ կը մնայ ասոր։

* * *

Ինչ եւ է, դարձեալ չեղեցանք. դառնանք։ Հայ Ազգը միայն մէկ կաթողիկոս կը ճանչնայ — Կ. Պոլսոյ առաջնորդ—Պատրիարքն ալ լիազօր փոխանորդ Ն. Ս. Վեհափառութեան—։ Եւ միթէ այդ մասնաւոր կաթողիկոսութեանց ծագման պատճառը, Ամեն. Հայոց Հայրապետի երբեմն երբեմն ի Սիս եւ յԱղթամար փոխադրուիլը չէ՞։ Ուրեմն ինչ իրաւունք ունին դոքա եւս համապատիւ համարել զինքեանս Ամեն. Հայոց Հայրապետին։ Եւ ուր կերթայ վերջը եթէ Վեհ. Հայրապետին ամեն բընակած տեղը նոր կաթողիկոսութիւն մը հաստատուի։

Երբեմն Պրուսա եւ Էտիրնէ Օսմ. մեծազօր Տէրութեան գահանիստ քաղաքներ էին, բայց միթէ հիմա այդ նահանգներն առաւելութիւն մունին Մայրաքաղաքէս. եւ ատոնց կուսակալներն՝ կառավարութեան ուրիշ նահանգներու կուսակալներէն առաւելութիւն մունին Զէ՞ մի որ, ինչ որ են ուրիշ նահանգապետներ նոյն են եւ նոքա։ Շատ իրաւամբ կրնամք ըսել թէ, եթէ Կիլիկիա ուղղակի ընդ իշխանութեամբ Կ. Պոլսոյ Պատրիարքին ըլլար, այնչափ խեղճ վիճակ մը չէր ունենար որչափ հիմա, այնչափ բազմահայ գաւառներ թափուր չէին մնար—Կիլիկիոյ մէջ—Մանիսալեան մը ի Հնդկաստան չէր ղրկուէր եւայլն եւայլն։

* * *

Այս ամեն ակներեւ իրողութիւններէն եթէ վնաս մը կայ, հարկաւ Ազգին է, եւ եթէ դոյզն շահ մը, օտար վարդապետներուն է։

Մեր Հռովմէական կղերէն ոմանք երբ խօսքի կարգը գայ կը պարծին թէ աղդասէր են սանկ են նանկ են։ Բայց միթէ խօսքով ըսածնին գործքով ջրած չենը՞ ըլլար երբ Հայաստանի անտերունջ—առանց առաջնորդի մնացած գաւառներուն ժողովուրդին մէջ մտնելով՝ ի հաշիւ եւ յօգուտ օտարին մարդ կ՚որսան, բոլորովին անջատելով զայն Ազգէն։

Ես բնաւ ըսելիք չունիմ. մարդ ազատ է իւր ուզած կրօնքը պաշտելու, բայց ոչ երբէք ուրիշն ալ բռնադատելու որ իրեն հետեւի, ինչպէս որ անուղղակի կընեն վերոյիշեալք շատ գաւառներու մէջ։ Է՞ր չեղոք չեն կենար իրենց դաւանակցաց մէկ մասին պէս, որ թէեւ Հռովմէական բայց հաւատարիմէ Ազգութեան։ Է՞ր չեն երթար արթուն հովուաց յանձնեալ հօտէն որս որոնելու, եւ կերթան միայն հոն ուր ժողովուրդը առանց առաջնորդի, կամ անհոգ հովուի մը մնացած է. ու դրամով կամ այլ յոյսայական միջոցներով կը հրապուրեն ժողովուրդին ազէտ եւ ողորմելի մասը, եւ զայն հարիւրապատիկ կամ աւելի մեծ ցուցնող խոշորացոյցով կը ցուցնեն ուր որ պէտք է, որ նա ալ իւր կողմէ աւելի կ՚ընդարձակէ։ Է՞, ուրեմն ազգասիրութիւն է այս, երբ կը ճգնին, ամեն ջանք ի գործ կը դնեն որ Հայ Ազգէն մարդ որսան։ — Թողունք որ մի քանի վարպետորդիներ ալ յեռ կարգադրելոյ իւրեանց գործը, անդրադարձած են ի Մայրենի Եկեղեցին։

Կը պարծին ըսելով թէ «ազգասէր եմ, բայց ուրիշ բան է կրօնքը» թէ՝ «Հայ եմ բայց Գաթոլիք Հայ», սակայն ես փորձով տեսած եմ թէ այս խօսքը յայնժամ կ՚արտասանեն՝ երբ Լուսաւորչականի մը հետ է գործերնին։ (2) բայց ոչ անկէ դուրս։

Հապա ինչ ընենք այն կարգ մը «ԷՎԷԼԷՂ»-ները, որք անպատուութիւն կը սեպեն Հայութիւնը իրենց։ Դեռ 15 օր չիկայ, Բերայ, Գերմանական վաճառանոցին (Պազար Ալման) առջեւ երկու երիտասարդ կը կենային։ Մին ֆէսաւոր եւ միւսը փեղուրաւոր։ Վերջինն Հայերէն կը խօսէր, երբ ֆէսաւորը չորս կողմը նայելով Գաղղիարէն ըսաւ քովինին — մի խօսիք Հայերէն։ «Ինչ կայ, ինչ կը խօսիմ կոր» պատասխանեց ընկերակիցը Հայերէն, առ որ պատասխանեց մեր «ԷՎԷԼԷՂ» միւսին, այս անգամ տաճկերէն, եւ ոտներն պատրաստելով ի քայլ։ «Այս տեղ Բերա է եւ ընդհանրապէս կը խօսին Գաղղիարէն կամ Տաճկերէն եւայլն։» Տակաւին կը շարունակէր իւր խօսքը մէկնելով, որք անլսելի եղան ինձ։ Թէեւ ընթացքէն եւ շարժմունքէն յակն յայտնի կ՚երեւէր Հռովմէական ըլլալը, սակայն եւ այնպէս ուզեցի աղէկ մը համոզուիլ թէ իրօք է։ Հետամուտ եղայ եւ հակցայ թէ՝ այո։ Ասոր պէս ինչեր, ինչեր ունիմ տակաւին։

Բայց չեմ գիտեր թէ ինչ նպատակաւ է որ այսչափ կ՚աշխատին Հայկականներն Հռովմէական ընել։ Ապագայ մը չկրնար պատրաստուիլ Հռովմ. Եկեղեցւոյն համար ի Հայաստան եւ ի Կիլիկիա, վասն զի, ենթադրենք թէ 50–60 հազար Հայ–Հռովմէականներ կան. ճգնելով աշխատելով, յուսալով միսիթարուելով նոյնչափ եւս որոան,— ենթադրաբար կը խօսինք, — կընէ 120 հազար, թող ընէ, 130 հազար, հոբէ՞ յէսոան հազար, բայց դարձեալ ինչ օգուտ. 150.000 հոգի 4 ½–5 միլիոն Ազգին մէջ ինչ նշանակութիւն կունենայ։ Չեմ գիտեր թէ այս թէ ուրիշ հաշիւ մը կայ։ Բայց ինչ որ ալ լինին ատոնք, Ազգին օգուտ մը չունենալէն զատ, մեծ վնաս ալ կը հասցունեն։ Յոյն կաթոլիկներ ալ կան, բայց անոնք բոլորովին տարբեր կը մտածեն. Ազգութեան յարեալ են եւ կը խոստովանին թէ կաթոլիկ ըլլալէ առաջ յոյն են եւ թէ՝ մարդ կրնայ կրօնքը փոխել՝ բայց ոչ երբէք Ազգութիւնը։

«Երջանիկ եւ Ադամանդեայ դարդ» պիտի կոչուէր այն՝ յորում Հայք մի ՀՕՏ եւ մի ՀՈՎԻՒ լինէին։ Հ.

(1) Բացառիկք միշտ յարգելի։

(2) Աւելորդ է կրկնել թէ՝ բացառութիւնը կը յարգեմ։

ՄԷՃՄՈՒԱ

Գալէատէքի մէգալէ մուհարրիրինն՝ թաշրալարտա պազը մահէլլէրին մէրխասասրդ պրագրլմասը հագգընտա իթտիկի թէշէքքիեթ պիզ տախի իշթիրաք իտէրիզ։ Ֆիլվագը, ռուհանիճէ վէ մէքթէպ վէ մէտէնիյեէթճէ բէք չօգ իսլահաթա միւհթաճ օլան թաշրա միլլէթտաշլար. մըզըն եիւզիւսթիւ պրագրլարագ, նէֆսի բայիթախթըմզտա պէհէր ատրմատա սէրբիսթ օպօս, բիսդ օպօս, վարդապետ վէ սայիրէեթ թէսատիֆ իտիրմէսի։ Շայեանը թէաճճիւպ վէ թէէսսիւֆ մէվատտէն տիր։ Ալէմին պիլիկի շու տուր քի, բուհպանիեէթին պաշլրճա վազիֆէսի, էօյլէ բայիթախթ իշինտէ, իսթիրահաթը քեամիլէ իլէ իմրարը էվլաթ իթմէք օլմասերպ, իլլա հէր կիւնա ֆէտտա քեարլրդա գաթլանարագ, խալգըն իհթիեաճաթը բուհանիեէսինէ չալըշմագտան իսպարէթ տիր։ Հալպու քի, զէմանէ միղտէ, ումումիեէթ իւզրէ սէօյլէեէրէք, տէրիզ քի, պու վազիֆէնին պիւթիւն պիւթիւն մուսպայիրի կէօրիւլմէքտէ օլուպ, միւսթէնալար բէք նատիր տիր։ Թապիի պէօյլէ պիր հալտէն իսէ, մուհասէնաթ մէմուլ օլմատըղընտան, չօպանսրզ գալան սիւրիւնիւն նէ՝ հալ քէսպ իտէճէկի թէխայեիլ օլունուր իսէ, մերթասասրդ գալան պիր թագրմ ճահիլ վէ նատան օլմագտան զիեատտէ պաշլրճա միւհմաճը մուավէնէթ վէ թէսէլլիեաթի օլան խալգըն տախի տյնի հալէ տիւշար օլաճաղը քէշֆ վէ թախմին օլունապիլիր։

Շու գատար քի, պիզ, ումումէն հագրէթի իսաեը քէնտիլէրէ էսաս վէ ըէհպէրի տին ու մէզհէպ գապուլ իթմիշ օյան ճէօմասթլարը բուէստա վէ մէմուրիյնի բուհանիեէսինին՝ պիրիպիրլերի ճէօմասթլարընտան շունու պունու իղֆայ իթմէկէ չալըշմալարը-նը։ վէ կիւնա տինսիզլիքտէն տինէ կէթիրմէք կիպի թէշէպպիսլերտէ պուլունուլմասընը ասլա վէ գաթա թահսին իթմէեիզ. վէ պու հալի, սայիր էտիեանու մէգահիպէ սայիք օյանլար նէզտինտէ, խրիսթիանլրդ իշին մուճիպի տր ու խէճալէթ պիր մատտէ ատտ իյլէմէքլէ պէրապէր, վագը օլան մուամէլէյի մէգքիւրէնին մագսէտի՝ մէնագիի մէզհէպիեէ խրտմէթ իթմէքտէն զիեատտէ, բօլիթիզաեա խրտմէթ տիմէք օլտուղունու, չէօյլէ քի շու եա պու թարաֆընունուֆուզու թէէսսիրինի արթըրմագլըղա մախսուս իտուկինի զանն իյլէրիզ։ Լաքին հէր նէ տախի օլտա, պու հալին սէպէպի, պալէատէ սէօյլէսիկիմիզ վէճճ իւզրէ, խալգըն բուհանի չօպանտան մահրում պուլունմասընտան, վէ իհթիեաճաթ ու թէսէլլիեաթը բուհանիեէսի տիւշինիւմէմէսինէն նէշէթ իթտիկինէն, պունլար իշին իպթիդա իտէն թէտտապիր ու վէսայիթին իթթիխաղլայա, մէվգէի վազընը լազմէտէն ատտ իյլէրիզ։

Էրմէնիճէ թէքէլլիւմ իթմէքլիք, վէ էրմէնի ժիլլէթինէ մէնսուպ պուլունուլուեօր օլտուղունու կէօսթէրմէքլիք պազը կէնճէլէրիմիզէ մուճիպի ար պիր մատտէ ատտ օլունտուղու ինքեար օլունամագ, վէ կէրչի պուտա բէք զիեատտէ չայեանը էսէֆ իսէ տէ. «ասլընը ինքեար իտէն՝ հարամ զատէ օլուր» տարպը մէսէլի ֆէհվասընճա, պու միսիլլուլէրին նէ տէրէճէտէ էհէմմիեէթի օլաճաղը պէեանտէն միսթաղնի օլտուղու կիպի, մէգքիւր հալը էսէֆիշթիմալ թէամմիւմ իթմէեիզ, պիլաքիս միլլիյէթ էֆքեարը մուգատտէսսի հէր ան պէյն էլ միլլէթ եաեըլմագտա օլտուղունտան, պիր գաչ նէֆէր քէնտիեի պիլմէեէն ճահիլլեր իշին, թէքմիլ պիր ճէօմասթը վէ էքսէրիեէթին իթթիսապիտիլմէսի տէ, լաեըգ վէ ճայիզ օլամագ։

ԻԼԱՆ

Գալաթա քէօբրիւ պաշընտա 33 նիւմէրօլու մաղազատա մուդիմ Գուլագսըզեան Մարգար էֆէնտի թարաֆընտան վիրուա իտէն իլան տրը.

Գէհէր իքի այտա պիր քէշիտէսի մուգարբէր օլան Ռումելի թիմուր եոլ թահվիլաթ գուրասը՝ իշպու 1886 սէնէսի չէհրի նիսանը էֆրէնճի պիրինճի եանի էօնիւմիւզտէքի բէնիչէնպիհ կիւնիւնտէ 97 ինճի տէֆա օլարագ, Զարպխանէի ամիրէտտէ քէշիտէ գըլընճաճագ գուրա իգրամիյէլերինին պիրինճիսի 600.000, իքինճիսի 60.000, գըրդ սէքիզ ատէտի 140.000 վէ տէօրթ եիւզ էլլի ատէտի տախի 400 էր ֆրանգ գազանճաճագլարընտան, մէգքիւր իգրամիյէլերէտէն ճիւզի պիր ֆէտաքեարլըգլա թէճրիւպէյի թալէէ հիսսէմնա օլմագ իւզրէ մէշհուր պանքէր Մ. Զարիֆի վէ Եսայեան պանգալարընին թահթը թէէմինաթլարընտա օլան բրօմէս պիլէթլերինտէն իգրամիյէնին թէմամընա քէսպը իսթիհգագ իտէնլերի 7 ½, նըսֆը 5 վէ բուպու տախի 3 ղրուշ ֆիեաթլէ ֆիրուսթ օլունուր. մէճճանէն վէրիլէն ճէտվէլ տէրունլինտէ պուլունան նումէրօլարընը խարիճի գապուլ օլունմագ. Թաշրատան կէլէն սըբարըշաթ բօսթա պէտէլի վէ կիւնիւնտէ թէէտիեէ գըլընմագ իւզրէ բօլիշա իրսալինտէ սըբարըշաթ ռէրիան ինճրա գըլընտըղը կիպի, սաթըճըլարա տախի պիրկէ վիրիլիպ, էլսինէյի միւխթէլիֆէտէն մէքթուպ գապուլ օլունուր։

Միւսամիլէյի Գուլագսըզեան Մարգար էֆէնտի մաղազասընտա թասֆիէյի տիւեուն թահվիլաթ մուամէլաթը իճրա օլտուղու կիպի, թաշրալարտան պէտէլաթ, սըբարըշաթ կէօնտէրիլտիքտէ տախի եանի նէվի թահրիրէն պէեան գըլընտըգտա, սըբարըշլարը հագգընտա բիացաոը մուճիպինճէ իճրա օլունաճաղը իլանէ իճթիսար օլունուր։

ՆՈՐ ԹԱՏՐՈՆ

ԲԵՐԱ ՄԵԾ ՓՈՂՈՑ

1886 Մարտ 15 ՇԱԲԱԹ երեկոյ ժամ 3

ԸՆԴ ՀՈՎԱՆԱՒՈՐՈՒԹԵԱՄԲ

ՎԱԽՄԱՏՈՒՐՆՈՒՐԵԱՆ ԻՆԻՆՅԻՒ

Ի ՆՊԱՍ

ԸՆԹԵՐՑԱՄԻՐԱՑ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

ԽԱՍԳԻՒՂԻ

Նպատակն է որբ եւ անտեր տղայք պաշտպանել իւրեանց դպրոցական շըրջանին մէջ։

ԱՐՏԱՔՈՑ ԿԱՐԳԻ ՇՔԵՂ ԵՐԵԿՈՅԹ

ԱՌԱՋՆՈՐԴՈՒԹԵԱՄԲ Պ. Մ. ՄՆԱԿԵԱՆԻ

ՄՈՄԷ ԱՐՁԱՆ

ՇԻՆՈՂԸ

Թատերգութիւն 9 արար

Թարգմանութիւն Պ. Մ. Մռակեանի

ԹԷՆՕՐ ՏԱՆԶԷՐԼԻԿ

Ծիծաղաշարժ կատակերգութիւն

մէկ արար

ՍԱՐՐԱՖԻՑԷ

ՂԳԱԼԱԹԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Գալաթա 15 Մարտ

Էսհ. ում. փեար.	14 գաբ. գ. ք.	16-08
» » ք. գ. »	15 աչբլ. (առուպլը)	16-08
Իւնիֆիյէ »	14 գաբ. գ. ք.	77-
» »	15 աչբլ. գ. ք.	71-00
Սէրի Ա. Ա. Իսթիգրազ գ. ք.		24-30
» Բ. Բ. »		15-20
» Գ. Գ. »		16-08
Բումէլի չըմէնտրֆէրլերի		38-1¼
Ձգչէ Ֆայիզի		06-
Ըէբոր		00-00
Հէվալէսիզ »		00-

ՊԱՆԳԱ ԱԳՍԻՕՆԼԱՐԸ

Գրէտի ժէնէրալ	գ. ք. 06-05
Սթամպոլ պանգասը	04-25
Սօսիէթէ ժէնէրալ	03-18
Թրամվայ	280-
Սօսիէթէ Օթթոման պանգասը	03-18

ԱԳՋԷԼԷՐԻՆ ՖԻՆԱԹԸ

Ցամ. լիրասը 100 ղրշ. տան	Ղշ. Բր.
Գէնեալ մէճիսիէ Ֆարդը	108-03
Մէթալիք »	98-
Գէշմիք »	102-20
Ալթընըզ »	102-20
Գազը »	800-
Գայմէ	4000-
Ինկիլիզ լիրասը	110-24
Ֆրանսըզ ալթունը	87-38
Բոլ	90-20
Գրէմից ալթունը	51-20
Գարպոն գայմէսի	8-96

ԷՎՐՕԲԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Լօնտրա, 26 մարտ.

Ինկ. գօնսօլիտի	100-11/16
Էսհամը ումումիէէ աչբլոը գ. ք.	14-13/16
» » գաբանտը գ. ք.	14-11/16
65 իսթիգրազը 1 ինճի սընրֆ	25-00
69 »	—
71 » 2 »	15-¾
72 »	00-00
73 » 3 »	14-⅝
Տէվլէթի Ալիէէնին 77 իսթիգ.	85-½
Օսմանլը պանգասը	11-¼
Բուսիա իսթիգրազը 1873	97-½
Մըսըր իսթիգ. պիրլէշմիշ	69-⅞
» իմթիեազլը (չըմէնտրֆէր)	93-¾
Տաիրա սանիէ	70-¾
Մըսըրըն Բօչիտ իսթիգրազը	94-00
Մաճարիսթան էսհամը	00-00
Գամպիօ Բարիզ	25-336

Բարիզ, 25 մարտ.

Ֆրանսըզ ֆոնտսու 3%	80-52½
» » 4½	108-92½
Էսհամը ումումիէէ աչբլոը գ. ք.	14-90
» » գաբանտը գ. ք.	14-72
Մուպատէլէ օլմուշ սէրի B	16-00
» » » C	14-00
» » » D	00-00
Բումէլի չըմէնտֆ թանվիլաթը	37-25
Օսմանլը Բէժի թանվիլաթը	392-
Օսմանլը պանգասը	532-½
Գրէտի Լիոնէ	520-
Գրէտի ֆոնսիէէ	1341-
Լիոն ագսիոնը	1214-½
Սիւէյիշ ագսիոնը	2087-
Բուս ֆոնտսու 5% 1877	100-½
Իթալիա էսհամը	97-75
Մըսըր իսթիգ. պիրլէշմիշ	350-
Իսբանիա խարիճի իսթիգ.	57-¾
Բրիօրիթէ թանվիլաթը	360-00
Եունան 5% 1879	268-75
Գանպիօ Լօնտրա	25-05

Բարիզ 26 մարտ.

Ֆրանսըզ ֆոնտսու 4½ %	108-85
Օսմանլը »	14-80
Բումէլի չըմէնտրֆ. թանվիլաթը	00-00
Մըսըր իսթիգրազը պիրլէշմիշ	348-75

Վիէննա, 26 մարտ.

Լօնտրա իւզէրինէ գամպիօ	125-85
Բումէլի չըմէնտրֆէրլերի	18-70

ԻԼԱՆ

Էտիրնէ իլէ Տէտէ-աղաճ, վէ Տէտէ-աղաճ իլէ Էտիրնէ արասընտա իշլեէն միւխթէլիթ գաթարլարրն 1885 սէնէսի հոկտեմբեր 1 թարիխինտէն իթիբարէն ճարի օլան թարիֆասընտա, ալաֆրանկա էօնիւմիւզէքի սեպտ. 7 թարիխինտէն իթիբարէն, գաթարլարրն վագթը հարէքէթ վէ վիսուլլերինճէ զիյրտէ պէեան օլունան սուրէթտէ թատիլաթ իճրա օլունմուշ օլտուղու, Շարգ տէմիր եօլլարը իտարէսի թարաֆընտան ի. ան օլունուր.

		Սաթ	Տաքիքա
Էտիրնէ	Հարէքէթ	6	50
Ուրլա	»	7	57
Գ. Պուրկաս	Վիւսուլ	8	28
»	Հարէքէթ	8	52
Տիմէթօգա	»	9	37
Սօֆիլօ	»	11	02
Պիտիկլի	»	12	10
Ֆէրէ	»	1	21
Տէտէ-աղաճ	Վիւսուլ	2	28
Տէտէ-աղաճ	Հարէքէթ	12	14
Ֆէրէ	»	1	54
Պիտիկլի	»	3	20
Սօֆիլօ	»	4	23
Տիմէթօգա	»	5	42
Գ. Պուրկաս	Վիւսուլ	6	17
»	Հարէքէթ	6	37
Ուրլա	»	7	31
Էտիրնէ	Վիսուլ	8	15

Տէրսաատէթ 15/27 օգոստ. 1885

ԻԼԱՆԸ ՄԱԽՍՈՒՍ

Պունտան ագտէմ թէրճէմէ իտէրկ, թապ ունէշր իթմիշ օլտուղումուզ ՃԷՆԱՊԸ ԱՇԳ, ՏԻՔԻԼԻ ԱՂԸՋ, վէ ԳԱԹԻԼԻ ՎԱԼԻՏԷ նամ կիւզէլ բօմանլար ճիլալէնմիշ օլարագ մաթպասմըզտա ՂԱԵԷԹ ԷՀՎԷՆ ՖԻԵԱԹԼԷ սաթըլմագտա օլտուղունտան, քեաֆֆէեի քիթապէթբէրվէրանրն գրաաթ վէ միւթալասասընա բաղպէթ պույուրմալարրընը արզու իտէրիզ.

Ս. Նէշանի բէչին 150. — Ամբ պալաղ 80. — Իւչ պալաղ 40. — Թաշրալար իչին բօսթա իւճրէթի սենէլիյի 40 շէհիր բօսթասը 80

Իլանաթըն պիր սաթըրը պիր տեֆալրդ իչին 3. — Իքիշեր տեֆա իչին 2. — Իւչեր տեֆա իչին 1 — Իլք սահիֆէյէ գօնուլանըն պէհէր սաթըրը 10 ղրշ. Տահա զիատէ վէ ուզուդ իլանաթ իչին այրըճա բազարլըդ օլունուր.

Բօսթա իւճրէսինը վէրիլմէմիշ մէքթիւպլէր գապուլ օլունմազ.

Ումումու. նափուսա այիտ պէնալէր մէճմանէն տէրճ օլունուր.

Ատէթտա միւթէալլիգ խուսուսաթ իչին 8. ԹՕԼԱՑԵԱՆ միւրաճաաթ օլունուր.

ՄԱՍԻՍ ՇԱԲԱԹԱԹԵՐԹ

ԱԶԳԱՑԻՆ ԵՒ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

Իշպու հաֆիթալրդ բիսալէնին սէնէվի պէտէլի եարբմ օսմանլը լիրասընա, վէ Նիւսխէսի 60 բարա օլտուևու հալտէ. միւնտէրիճաթը ֆայիտէյի մուճիպ, վէ չայեանը բաղպէթի միւթալաա տրը.

ՑՈՎՀԱՆՆԷՍ ԹՕԼԱՑԵԱՆ

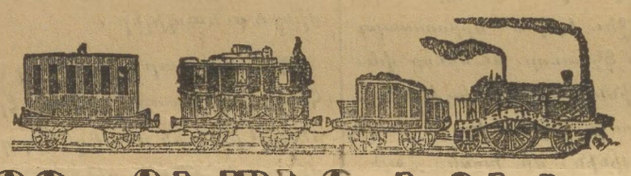

ՇԱՐԳ ՏԷՄԻՐ ԵՕԼԼԱՐԸ

ՏԷՐԻՍԱԱՏԷԹԼԷ ՔԻՒԶԻՒՔ-ՉԷՔՄԷՃԷ ԱՐԱՍԸՆՏԱ ԵՕԼՃՈՒ ԳԱԹԱՐԼԱՐ

ԵԷՆԻ-ԳԱԲՈՒ, ՏԱՎՈՒՏ-ԲԱՇԱ ՎԷ ՍԱՄԱԹԻԱ ՍԹԱՍԻՕՆԼԱՐԸՆԱ ՈՒՂՐԱՄԱԳ ԻԻԶՐԷ

Եօլ Թարիֆասը, 1885 Սեպտեմբեր 1 տէն իթիբարէն Եէնի Էմրէ տէկին.

ՍԹԱՍԻՕՆԼԱՐ — ՏԷՐՍԱԱՏԷԹ ՔԻՒԶԻՒՔ–ՉԷՔՄԷՃԷ

ԳԱԹԱՐ ՆՈՒՄԷՐՕԼԱՐԸ — ՎԱԳԹԸ ՀԱՐԷՔԷԹ

0	4	2	6	8	10	12	14	16	18	20	22	24	26	28	30	32	34	36	38	40	60	62	64	66
Ս–գ–հ	Ս–գ–հ	Ս–գ–հ	Ս–գ–հ	Ս–գ–հ	Ս–գ–հ	Ս–գ–հ	Ս–գ–հ	Ս–գ–հ	Ս–գ–հ	Ս–գ–հ	Ս–գ–հ	Ա.ք.–մ	Ա.ք.–մ	Ա.ք.–մ	Ա.ք.–մ	Ա.ք.–մ	Ա.ք.–մ	Ա.ք.–մ	Ա.ք.–մ	Ա.ք.–մ	Ա.ք.–մ			
Սթանպոլ	6 17	6 50	7 15	7 42	8 14	8 45	9 12	9 42	10 20	10 59	11 17	11 49	12 55	51	2 51	2	3 40	4 15	4 44	5 25	5 44	6 11		
Գում–գաբու . . .	6 28	7 00	7 27	7 55	8 25	8 54	9 25	9 55	10 50	10 49	11 28	12 —	1 6	42	2 41	15	3 51	4 26	4 55	5 34	5 54	6 22		
Եէնի–գաբու . . .	—	—	—	7 57	—	8 58	—	—	10 54	10 55	11 52	12 4	1 10	46	2 45	3 17	3 55	4 30	4 59	5 38		6 26		
Տավուտ–բաշա . .	—	—	—	8 —	—	—	—	—	10 57	10 56	11 55	12 7	1 15	1 49	2 48	3 20	3 58	4 55	5 5	—		6 29		
Սամաթիա	—	—	—	8 6	—	9 4	—	—	10 42	11 1	11 40	12 12	1 18	1 54	2 55	3 25	4 5	4 38		5 41	6 4	6 54		
Եէտի–գուլէ . . .	6 37	7 10	7 14	8 12	8 55	9 10	9 51	10 1	10 46	11 4	11 45	12 15	1 21	1 59	2 58	3 28	4	4 14	5 10	5 46	6 16	6 59		
Մագրի–քէյ . .	6 48	7 25	8 —	8 24	—	9 22	—	—	10 58	—	11 58	—	—	2 24	3 9	—	4 21	—	5 22	5 49	6 28	6 50		
Այ–Սթէֆանո . .	—	7 55	8 24	8 54	—	9 52	—	—	11 8	—	12 9	—	—	2 21	—	—	4 51	—	5 32		6 57	—		
Քիւչիւք–Չէքմէճէ	—	—	8 51	—	—	—	—	—	—	—	12 18	—	—	—	—	—	4	—	—	—	—	—		

ՍԹԱՍԻՕՆԼԱՐ — ՔԻՒԶԻՒՔ–ՉԷՔՄԷՃԷ ՏԷՐՍԱԱՏԷԹ

ԳԱԹԱՐ ՆՈՒՄԷՐՕԼԱՐԸ — ՎԱԳԹԸ ՀԱՐԷՔԷԹ

3	5	7	9	11	13	15	17	19	21	23	25	27	29	31	33	35	37	39	61	63	65	1	67
Ս–գ–հ	Ս–գ–հ	Ս–գ–հ	Ս–գ–հ	Ս–գ–հ	Ս–գ–հ	Ս–գ–հ	Ս–գ–հ	Ս–գ–հ	Ս–գ–հ	Ս–գ–հ	Ա.ք.–մ	Ա.ք.–մ	Ա.ք.–մ	Ա.ք.–մ	Ա.ք.–մ	Ա.ք.–մ	Ա.ք.–մ	Ա.ք.–մ	Ա.ք.–մ	Ա.ք.–մ	Ա.ք.–մ	Ա.ք.–մ	
Քիւչիւք–Չէքմէճէ	—	6 34	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1 24	—	2 53	—	—	—	—	—	—		6 38	
Այ–Սթէֆանո . .	—	6 44	—	7 45	—	8 44	—	9 38	—	—	11 20	—	1 54	—	2 44	3 20	—	4 46	4 48	5 39	—		6 51	
Մագրի–քէյ . .	6 —	6 55	7 24	7 57	—	8 55	—	9 49	—	—	11 51	—	1 45	—	2 57	3 55	—	4 56	4 59	5 50	—		7 5	
Եէտի–գուլէ . . .	6 15	7 8	7 57	8 11	8 58	9 9	9 57	10 2	10 12	11 12	11 44	12 48	1 58	2 25	3 1	3 57	4 8	5 5	5 14	6 4	6 58		7 26	
Սամաթիա	6 17	7 12	7 41	8 15	8 42	9 15	9 41	—	10 16	11 16	11 48	12 52	2 2	2 28	3 6	3 42	4 12		5 19	6 8	6 42		—	
Տավուտ–բաշա . .	6 22	7 17	7 46	—	8 47	—	9 46	—	10 21	11 21	11 55	12 57	2 8	2 55	3 9	3 45	4 17	—	5 24	6 15	6 47		—	
Եէնի–գաբու . . .	6 25	7 20	7 49	8 21	8 50	9 19	9 49	—	10 24	11 24	11 56	1 [illegible]	2 12	2 56	3 14	3 50	4 20	—	5 28	6 16	6 50		—	
Գում–գաբու . . .	6 30	7 25	7 54	8 26	8 55	9 24	9 54	10 11	10 29	11 29	12 1	1 5	2 21	2 41	3 25	3 59	4 25	—	5 55	6 21	6 54		7 40	
Սթանպոլ	6 39	7 34	8 5	8 55	9 4	9 55	10 5	10 20	10 58	11 58	12 10	1 14	—	2 50	—		4 34	—	5 42	6 50	7 5		7 50	

Ճէսամէթի ագ ալան եիւքլէր պիլա ֆարգ հէր գախարտա գապուլ օլունուր. Լաքին ճէսամէթլի եիւքլէր՝ Տէրսաատէթ իլէ Մագրի–քէյ վէ եա օնտան էօթէյէ իյլէեէն գախարլարտա գապուլ օլունաճագ տրը.

ԻՄԱԼԱԹ ՄԻԻՏԻՐԻԵԷԹԻ